

Месечен извештај

Проект за меѓуетничка интеграција на младите во образованието декември 2018 г.

Меѓукомпонентни активности

Активности за соработка на проектот

- ✓ Претставници од проектот учествуваа на Обуката за родова инклузивност организирана од Детската Фондација Песталоци која се одржа од 10-12 декември 2018 година. Целта на обуката беше на учесниците да им се обезбеди релевантно знаење, вештини и вредности кои ќе им овозможат да придонесуваат кон ефективна имплементација на стратегиите за вклучување на родовите аспекти во проектните и комуникациските активности.
- ✓ На 19 декември, 2018 година беше организирана обука за вработените и партнерите на проектот E4E@mk имплементиран од Helvetas Swiss Intercoperation и Македонскиот центар за граѓанско образование за родова и социјална инклузија. Членовите на тимот на проектот за Меѓуетничка интеграција на младите во образованието учествуваа во обуката и научија повеќе за начините на адресирање и воведување родова инклузија во проектните активности.
- ✓ На 17 декември, 2018 година, се одржа состанок со заменик Министерот за образование и наука и раководителите на проектот на кој беа споделени сите новости во врска со имплементацијата на Проектот за меѓуетничка интеграција на младите во образованието и се дискутираше за соработката помеѓу Македонскиот центар за граѓанско образование и Министерството за образование и наука во однос на меѓуетничката интеграција во образованието и ревизијата на начинот на имплементација на граѓанското образование.
- ✓ Членовите на тимот на проектот учествуваа на настанот кој го означил почетокот на консултациите за развој на *Национална стратегија за развој на концептот за едно општество и интеркултурализам во Република Македонија*. Консултацијата ќе се спроведе во седум области, односно законска рамка, образование, култура, локална самоуправа, младина, социјална кохезија и интеграција, на која Македонскиот центар за граѓанско образование ќе учествува и ќе го даде својот придонес.

Онлајн алатки за комуникација со јавноста

- ✓ Со цел да се зголеми видливоста на проектните активности, да се зголеми јавната свест за целите на проектот и да се зголеми ангажираноста на заедницата, проектот ги користи следниве алатки за комуникација со јавноста:
 - веб страница (www.mcgo.org.mk)
 - Facebook страница (www.facebook.com/mcgo_mcec.mk)
 - Instagram (https://www.instagram.com/mcgo_mcec_mk/)
 - мобилна апликација *EduMobMK* (Android - <https://goo.gl/9wPRjq>; iOS - <https://goo.gl/t6KC2B>)
 - Канал на YouTube ([Macedonian Civic Education Center - MCEC](https://www.youtube.com/MacedonianCivicEducationCenter))
- ✓ Сите онлајн платформи за комуникација со јавноста редовно се ажурираат со информации, вести, фото галерии, видеа, ресурси и материјали за текот на проектните активности.
- ✓ Врз основа на наодите од месечната аналитика на социјалните медиуми и поради фактот што социјалните мрежи постојано еволуираат, *Стратегијата за користење на онлајн алатки за комуникација* беше ажурирана со цел да ги вклучи релевантните наоди. Ова ќе обезбеди подобро, соодветно и доследно информирање за проектните активности и достигнувања преку сите онлајн алатки за комуникација со јавноста.
- ✓ Подготовки за продукција на видео кое го прикажува процесот на реновирање на ОУ „Ацо Шопов“ во Бутел. Покрај тоа што ќе ги претставува проектните активности за подобрување на условите за учење во училиштата, видеото ќе го промовира и учеството на локалната заедница во ваквите активности.
- ✓ Претставници на проектот учествуваа на Работилница на УСАИД за развој на вештини за комуникација и односи со јавноста. Целта на состанокот беше да се координираат претстојните комуникациски активности на проектот во согласност со најновите насоки на УСАИД кои се фокусираат кон самостојност.

Посета на Дејвид Браун Претставник на УСАИД во Македонија

- ✓ На 4 декември, 2018 година, беше организирана посета на г. Дејвид Браун Претставник на УСАИД за Македонија во Општина Бутел. На почетокот на настанот, се одржа неформален состанок со Градоначалникот на Општина Бутел.
- ✓ Понатаму, беше организирана дискусија на тркалезна маса на која г. Дејвид Браун, Градоначалникот на Општина Бутел и претставници на општината, директорот на ОУ „Живко Брајковски“ и претставници на Тимовиот за училишна интеграција (СИТ), учениците, родителите и членовите на тимот на проектот разговараа за важноста на процесот на меѓуетничка интеграција во образовниот систем и влијанието на училишните активности кои овозможуваат интеракција, соработка и кохезија помеѓу младите од различни етнички заедници.
- ✓ На крај, беше спроведена и заедничка посета на ОУ „Живко Брајковски“, на која учениците ги претставија производите од заедничките ученички активности и младинските иницијативи поддржани од проектот во претходната училишна година.

Организирање дискусии на ученици со Градоначалникот на Град Скопје

- ✓ Тимот на проектот ги започна подготовките за претстојната дискусија на учениците со градоначалникот на Град Скопје, на која учениците ќе ги споделат со градоначалникот своите препораки за разубавување на Градскиот парк во Скопје. Претставници од проектот учествуваа на координативен состанок со претставници на општината, на кој крајот на јануари беше предложен како соодветен период за организирање на настанот.

Соработка со медиумите

- ✓ Со цел да се зајакне соработката со медиумите и да се осигури дека тие имаат ажурирани информации во врска со текот на проектните активности и достигнувања, беше подготвен медиумски информатор и истиот беше споделен со нив.

Мониторинг и евалуација

- ✓ 339 формулари за евалуација беа собрани од наставниците кои учествуваа во обуките за новиот концепт за Граѓанско образование. Обработените податоци укажуваат дека наставниците ја сметаат обуката за релевантна за нивната наставна практика и дека планираат да ги применуваат предложените активности за време на часовите. Според наставниците, обуката им помогнала да стекнат појасна слика за наставните цели. Ученичките иницијативи се сметаат за особено интересен аспект на новиот концепт, но со цел да се завршат, наставниците ја нагласуваат важноста на поддршката како од училишното раководство, така и од локалната самоуправа.
- ✓ Беше развиен и нов инструмент за истражување, со цел да се оцени искуството на наставниците по Граѓанско образование при имплементацијата на новата наставна програма и брошура за Граѓанско образование во училища. На 17 декември, 2018 година, електронската верзија на прашалникот беше испратена до сите наставници по граѓанско образование регистрирани во базата на податоци на МЦГО, од кои мнозинството учествуваа и во обуките за новата наставна програма. Процесот на собирање податоци е во тек и досега 150 наставници одговориле на него. Во согласност со прашалникот за наставниците, прашалникот за учениците од осмо одделение е во процес на изготвување.
- ✓ Беа завршени фокус групите за испитувањето на искуствата, ставовите и перцепциите на учениците и родителите од училиштата од правата фаза, по спроведените активности и беа поднесени записници од дискусиите. Беа спроведени вкупно 25 фокус групи, од кои 7 беа со наставници, 5 со родители и 13 со ученици.
- ✓ Се започна со обработувањето на податоците од истражувањето за искуствата и перцепциите на учесниците (одговори од анкети и записници од фокус групи) кое ќе биде завршено за време на претстојниот период.
- ✓ Ревидираните инструменти (насоки за дискусии на фокус групи) беа подготвени за испитување на искуствата и перцепциите на учениците кои ќе бидат вклучени во училишните секции. Беа спроведени вкупно 12 фокус групи со ученици во 6 училишта од различни општини.
- ✓ За наставниците од средните училишта на Град Скопје, кои ќе одржуваат заеднички часови, беше подготвен прашалник за евалуација и им беше даден на крајот на обуката. Првично обработените податоци укажуваат на тоа дека наставниците сметаат дека обуката е корисна за нивната работа и дека ги подготвила ефективно да одржуваат заеднички часови.
- ✓ Понатаму, со цел да можат да се следат очекуваните промени во ставовите и искуствата на учениците од средните училишта на Град Скопје, кои ќе бидат дел од заедничките часови, беше изготвен прашалник во електронска форма за испитување на почетната состојба. Во консултација со претставниците од четирите училишта, прашалниците беа печатени и разделени низ училиштата.

Претстојни активности

- ➔ Одржување на соработката и координацијата со клучните образовни институции, донатори и други проекти.
- ➔ Редовно ажурирање на сите онлајн платформи на проектот со информации, вести, фото галерии, видеа, ресурси и материјали.
- ➔ Организирање дискусија на ученици со Градоначалникот на Град Скопје.
- ➔ Вршење подготовки за развој на серија на анимирани видеа за граѓанско образование.
- ➔ Завршување на обработувањето податоци и пишување извештаи за: (1) Наоди од истражување на искуствата и перцепциите на училиштата од прва фаза, (2) Испитување на почетната состојба преку оценување на квалитативни податоци од училиштата од втора фаза (секции), (3) Испитување на искуствата на учениците и наставниците со новата програма за граѓанско образование.
- ➔ Завршување на прашалникот за ученици поврзан со искуствата со новата наставна програма за граѓанско образование и прибирање на нивните одговори.
- ➔ Прибирање квалитативни податоци (преку фокус групи со ученици) за искуствата и перцепциите на учениците кои ќе бидат вклучени во заедничките активности со партнерските училишта.
- ➔ Финализирање на прашалниците за испитување на почетната состојба на граѓанското образование во средните училишта по одобрување од БРО.
- ➔ Учество во консултациите и работните состаноци за развој на *Национална стратегија за развој на концептот за едно општество и интеркултурализам во Република Македонија.*

Активности за зајакнување на меѓуетничката кохезија

Поддршка и градење на капацитетите на наставниците за заедничките часови во редовна настава

- ✓ Во соработка со Град Скопје и во координација со ОБСЕ, тимот од компонентата организираше обука за наставниците од 4 (четири) средни училишта од Град Скопје со цел имплементација на заеднички часови во редовна настава во нивните училишта. Претходно, модулите и содржината на обуките беа подготвени во координација со менторите на МИМО избрани да ја водат обуката. Обуката се одржа во Охрид од 20-22 декември 2018 година и на неа учествуваа сите наставници назначени за имплементација на заеднички часови во редовната наставна во претстојниот период. На обуката беа присутни и советници од Центарот за стручно образование и обука, кои во претстојниот период ќе ја следат и менторираат имплементацијата на заедничките часови во нивните училишта.

Претставување на наодите и препораките од 5 (пет) регионални состаноци со Државните просветни инспектори во Македонија

- ✓ Тимот од компонентата организираше работен состанок со членовите на Работната група при МОН за меѓуетничка интеграција во образованието со цел да се дискутира за наодите и препораките кои произлегоа од имплементацијата на 5 (пет) регионални состаноци со државни просветни инспектори во ноември. Понатаму, учесниците ги дискутираа следните чекори кои треба да се преземат со цел тие соодветно да се адресираат во претстојниот период.
- ✓ Понатаму, планот на активности, добрите практики и предизвици на работната група при МОН за меѓуетничка интеграција во образованието беа дискутирани и споделени.

Долгорочни воннаставни активности во училиштата

- ✓ Во текот на овој месец, повеќето училишта избрани да ги имплементираат долгорочните воннаставни активности во рамки на училишните секции беа фокусирани на процесот на набавка на потребни материјали за имплементација на активностите. Неколку училишта започнаа да имплементираат активности со своите ученици и најчесто тоа беа првични состаноци помеѓу учениците од различни наставни јазици.
- ✓ Учениците од ликовната секција во основното училиште „Гоце Делчев“, Општина Аеродром имплементираа активности кои им овозможува да учат преку работилницата насловена „цртање со љубов“. Под менторство на нивните наставници, преку интерактивни методи и практични лекции, тие научија како да креираат волумен во уметноста.
- ✓ Во ОУ „Пере Тошев“, с. Дупјачани, Општина Долнени, учениците од македонски и албански наставен јазик имплементираа активности во рамките на секцијата за англиски јазик. Поделени во 3 (три) групи, тие спроведоа истражување за различните етнички групи во Македонија. Тие ја истражија нивната култура, јазик, традиција, религија и потекло.
- ✓ Мешана група на ученици кои учат на различни наставни јазици, за време на хемиската секција во ОУ „Гоце Делчев“ од Општина Битола, учеа за елементите од периодниот систем.

Заеднички ученички активности во партнерство

- ✓ Проектот избра дваесет и две (22) училишта со еден наставен јазик што ќе бидат поддржани за спроведување на активности во партнерство во текот на второто полугодие. Изборот беше направен според следниве критериуми: регионална застапеност, основни и средни училишта, истакнати училишта или успешни училишта што спроведувале активности во партнерство во минатото и новоформирани училишта.
- ✓ На 4 декември 2018 година, до избраните училишта беше испратен линк до онлајн апликацијата за спроведување активности во партнерство. Крајниот рок за поднесување на пријавите беше 21 декември 2018 година. Во следниот семестар, избраните училишта ќе започнат со спроведување на воннаставни активности со ученици од различни наставни јазици.

Претстојни активности

- ➔ Спроведување на креативни работилници со ученици во осум (8) избрани средни училишта од втората година на проектот.
- ➔ Редовни состаноци и координација со Работната група при МОН за меѓуетничка интеграција во образованието.
- ➔ Последователни состаноци со наставници, членови на Тимовите за училишна интеграција и директори од избрани средни училишта за заеднички часови во редовната настава.
- ➔ Обезбедување поддршка за избраните училишта за спроведување на долгорочни воннаставни активности во секциите и организирање на теренски посети со цел да се поддржи спроведувањето.
- ➔ Обезбедување поддршка за избраните училишта за спроведување на воннаставни активности во партнерство и организирање на теренски посети со цел да се поддржи спроведувањето.

Брошура за Граѓанско образование за учениците од осмо (8) одделение

- ✓ Во текот на декември, Брошурата за Граѓанско образование за осмо (8) одделение беше дистрибуирана меѓу наставниците кои учествуваа на обуката за Граѓанско образование. Наставниците имаа можност да ја прочитаат и да дискутираат за содржината на Брошурата. Тие го споделија своето искуство во врска со предметот Граѓанско образование што се реализира според Брошурата и новата ревидирана наставна програма за Граѓанско образование. Наставниците ги споделија ставовите на учениците за првите две теми кои беа објавени на веб-страницата на БРО. Тие истакнаа дека Брошурата за граѓанско образование за осмо (8) одделение е динамична и добро прилагодена на потребите и перспективите на учениците.
- ✓ Тимот на проектот започна со подготвителниот процес за печатење на Брошурата за граѓанско образование за осмо (8) одделение.

Обука за наставници по граѓанско образование

- ✓ На почетокот на декември, во хотел Дрим во Струга беа организирани седум (7) триденвни обуки за наставници по предметот Граѓанско образование во основните училишта, при што беа обучени 153 наставници. Овие обуки им овозможиле на наставниците да се запознаат со новиот пристап во наставата и со учењето на граѓанско образование на начин што поттикнува активно вклучување на учениците и имплементација на ученички иницијативи на ниво на училиште и заедница. Предводени од искусни фасилитатори (Советници од БРО и практичари), наставниците беа обучени во согласност со ревидираните наставни програми за Граѓанско образование и Брошурата за осмо (8) одделение. Учесниците, во нивните формулари за евалуација истакнаа дека презентациите, методите и техниките биле корисни, а концептот на обуките им дал јасен преглед на наставните програми за Граѓанско образование. Тие нагласиле дека стекнатото знаење за ученичките иницијативи и за улогата на активниот ангажман ќе биде од клучно значење за градење на граѓанските компетенции на учениците.

Претстојни активности

- ➔ Финализирање на процесот на подготовка на Брошура за Граѓанско образование за осмо (8) одделение.
- ➔ Организирање на воведни состаноци за реформа на Граѓанско образование за деветто (9) одделение.
- ➔ Започнување на подготовките за серија анимирани видеа за промовирање на реформите во наставната програма по Граѓанско образование.

Активности за стимул на училиштата/реновирање

Реновирање на училишта

- ✓ Потребната документација за одобрување на избраните компании за проектите за реновирање на следните училишта: ОУ „Гоце Делчев“, Општина Битола, СУ „Кузман Шапкарев“, Општина Битола и ОУ „Браќа Миладиновци“, Општина Струга, беа подготвени од страна на тимот на проектот. Подготвената документација беше испратена за одобрување до Службеникот за склучување договори во Регионалната канцеларија за склучување договори на УСАИД во Косово. Одобренијата за избраните компании за проектите за реновирање за следните училишта: ОУ „Ацо Шопов“, Општина Бутел; СУ „Перо Наков“, Општина Куманово; ОУ „Кирил и Методиј“, с. Романовце, Општина Куманово; ОУ „Гоце Делчев“, Општина Битола; СУ „Кузман Шапкарев“, Општина Битола и ОУ „Браќа Миладиновци“, Општина Струга, беа примени од Службеникот за склучување договори во Регионалната канцеларија за склучување договори на УСАИД во Косово. Значи, 10 од 12-те избрани училишта за проекти за реновирање се одобрени, а листата на избраните компании беше објавена на следниот линк: <http://mk.mcgo.org.mk/jobs-tenders/>.
- ✓ Тимот на проектот организираше состаноци за вовед во работа со претставници на избраните градежни компании, компании за надзор и претставници на тимовите за реновирање на училиштата во следните училишта: ОУ „Андреа Савевски Кикиш“, Општина Тетово; СУ „Јане Сандански“, Општина Струмица; ОУ „Маршал Тито“, Општина Струмица; ОУ „Ацо Шопов“, Општина Бутел; ОУ „Вера Циривири Трена“ с. Дебреште, Општина Долнени; ОУ „Кирил и Методиј“ с. Романовце, Општина Куманово; СУ „Перо Наков“, Општина Куманово; ОУ „Гоце Делчев“, Општина Битола; СУ „Кузман Шапкарев“, Општина Битола и ОУ „Браќа Миладиновци“, Општина Струга. Во текот на овие состаноци, претставниците на избраните градежни компании беа запознаени со обемот на работите што ќе се вршат, проектната документација и другите специфики во врска со проектите за реновирање.
- ✓ Активностите за реновирање што беа обврска на Проектот за меѓуетничка интеграција на младите во образованието беа завршени во две училишта. Техничките приеми на завршените активности беше организиран во следните училишта: СУ „Перо Наков“, Општина Куманово и ОУ „Андреја Савевски Кикиш“, Општина Тетово. Во овие училишта, работите што се обврска на училиштата и општините ќе бидат завршени во текот на зимскиот распуст.

Претстојни активности

- ➔ Организирање на технички приеми со претставници на избраните градежни компании, компании за надзор и претставници на тимовите за реновирање на училиштата од следните училишта: ОУ „Вера Циривири Трена“ с. Дебреште, Општина Долнени; СУ „Јане Сандански“, Општина Струмица; ОУ „Кирил и Методиј“ с. Романовце, Општина Куманово; ОУ „Ацо Шопов“, Општина Бутел; СУ „Кузман Шапкарев“, Општина Битола.
- ➔ Поднесување на техничка документација за реновирање на училиштата од страна на овие две училишта: ОУ „Никола Карев“, Општина Радовиш и ОУ „Единство Башкими Бирлик“, Општина Гостивар.